Ankenævnet for Forsikring

903/12

Den 26. november 2012 blev i sag nr. 82.257:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til en retssag mod PFA Pension.

Sagen mod PFA Pension har tidligere været behandlet af nævnet, der i kendelse nr. 77.965 af 28/2 2011 gav selskabet medhold. Af kendelsen fremgår bl.a.:

> "Forsikringstageren, der har en firmapensionsordning i PFA Pension, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at være bundet af en aftale om forhøjelse af invalidedækningen fra 40 % til 80 % af den pensionsgivende gage.
>
> Selskabet har afvist at være bundet af en aftale af 2/3 2008 om forhøjelsen af invalidedækningen. Principalt med henvisning til, at klageren svigagtigt har fortiet omstændigheder af betydning for selskabets vurdering af klagerens ansøgning om forhøjelse af dækningerne ved erhvervsevnetab. Subsidiært henviser selskabet til, at klageren ved grov uagtsomhed har undladt at give selskabet oplysninger, som han burde være klar over var af betydning for selskabet.
> …
> Det fremgår af sagen, at klageren den 2/3 2008 underskrev aftale om ændring af hans pensionsaftale, således at invalidedækningen blev ændret fra 40 - 80 % af den pensionsgivende løn, som på daværende tidspunkt udgjorde 571.200 kr. årligt.
>
> Samme dag - den 2/3 2008 har - har han udfyldt helbredserklæring. Det fremgår bl.a. heraf:
> '**1 a.** Har du inden for de sidste to år konsulteret, haft en henvisning til eller en aftale med, været undersøgt eller behandlet af: Din egen læge, kiropraktor, fysioterapeut, speciallæge, psykolog, psykiater, psykoterapeut, hospital, ambulatorium, røntgenklinik, alternativ behandler eller anden behandler?
> ☐Nej ☒Ja

Har du svaret ja, beder vi dig også svare på:

For hvad?	1) *Lungebetændelse* 2) *Efterfølgende slim på lungerne* 3)
Behandler / behandlingssted?	1) *Læge …* 2) *Samme* 3)
Hvornår / hvor længe?	1) *Marts 2007* 2) 3)
Hvornår har du sidst mærket til sygdommen eller haft symptomer?	1) *Lungebetændelse væk efter endt behandling* 2) *Jeg har haft slim på lungerne i forbindelse med f.eks. forkølelser*

b. Har du taget medicin inden for de sidste to år? ☐Nej ☒Ja
Hvilken medicin? Antibiotika Klacid uno mod lungebetændelsen. Symbicort mod slim på lungerne.'

Selskabet ønskede supplerende oplysninger og fremsendte spørgeskema vedrørende astma, bronkitis og høfeber, som klageren herefter skulle besvare. Klageren besvarede og underskrev spørgeskemaet den 10/4 2008. Det fremgår bl.a. heraf:

1 a. Har du eller har du haft sygdomme i luftvejssystemet? b. Hvad er sygdommens navn?	NEJ JA ☐ ☒	Hvis JA: Hvornår første gang? *1980 (diagnosticering)* Hvornår sidste gang? *Kronisk* *Bonchie ektasi, mellemlap (højre lunge)*
2 Hvordan viser sygdommen sig? I anfald Som åndenød Hoste med opspyt Høfeber Andre gener	NEJ JA ☒ ☐ ☒ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐ ☒ ☐	Hvis JA: … … ☒ I perioder …
3 Hvor ofte har du symptomer?		… ☒ Sjældnere *kun i forbindelse med infektioner, der giver meget hosteopspyt.*
4 a. Har sygdommen med overfølsomhed at gøre? b. Er du udsat for disse stoffer i forbindelse med dit arbejde? c. Hvornår har du sidst haft overfølsomhedssymptomer?	NEJ JA ☒ ☐ ☒ ☐	…

5 a. Har du været uarbejdsdygtig pga. sygdommen? b. Generer sygdommen dig i det daglige arbejde?	NEJ JA ☒ ☐ ☒ ☐	…
6 a. Har du lægemidler i beredskab til brug ved anfald? *anfald betyder for mig en infektion (influenza)* b. Får du lægemidler til dagligt brug for tiden? c. Får du eller har du fået hormonbehandling for astma som tablet eller indsprøjtning (prednison el. lign.)?	NEJ JA ☐ ☒ ☒ ☐ ☒ ☐	Hvis JA: Hvilke? *Symbicort turbohaler*
7 Har du været indlagt, undersøgt eller ambulant behandlet på sygehus, klinik el. lign. pga. sygdommen?	NEJ JA ☐ ☒	Hvis JA: Hvor? *... Sygehus* Hvornår? *1980, hvor sygdommen blev diagnosticeret.*
…		
10 Har du yderligere noget at fortælle om lidelsen?	NEJ JA ☐ ☒	Hvis JA: Udbedes nærmere beskrivelse. *Mine gener/symptomer er, at jeg i forbindelse med en influenza har større risiko for lungebetændelse.*

På baggrund af besvarelsen accepterede selskabet udvidelsen af dækningen fra 40 - 80 % af lønnen.

…

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen - herunder det omfattende lægelige materiale - og finder at måtte give selskabet medhold i, at klageren i forbindelse med udvidelse af dækningen fra 40 til 80 % af lønindkomsten har afgivet klart urigtige helbredsoplysninger bl.a. ved at have undladt at oplyse om kontakten til vagtlægen den 1/3 2008 og på det udvidede spørgeskema at have undladt at oplyse om ekspektoratprøve, røntgenundersøgelse på … Sygehus og sygemeldingen på fuld tid fra 10/3 2008. Efter nævnets opfattelse kan undladelserne med rette bebrejdes klageren. Da nævnet må lægge til grund, at selskabet ikke ville have accepteret en udvidelse af dækningen fra 40 til 80 % af lønindkomsten, såfremt de rigtige oplysninger var givet den 2/3 2008 eller 10/4 2008, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har opsagt udvidelsen af dækningen, der blev underskrevet af klageren den 2/3 2008."

Ved brev af 19/1 2012 har selskabet afvist klagerens advokats anmodning om forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til retssagen med henvisning til, at klageren ikke har rimelig grund til at føre sagen.

Klagerens advokat har i brev af 14/3 2012 vedlagt klageskema bl.a. henvist til stævningsudkast af 8/2 2012, hvoraf bl.a. fremgår:

"**PÅSTAND:**
PFA Pension tilpligtes at anerkende, at [klager] siden 1. februar 2009 har haft ret til en invalidepension på 80 % af den pensionsgivende løn, i henhold til den mellem ham og PFA Pension indgåede forsikringsaftale.
…
SAGSFREMSTILLING:
…
Med virkning fra den 1. juni 2008 blev [klager]s forsikringsaftale herefter udvidet således, at dækningen ved invaliditet ændredes fra 40 % til 80 % af den pensionsgivende løn.

Det viste sig efterfølgende i forbindelse med en bakteriologisk undersøgelse, at der var en forekomst af bakterien pasteurella multocida. Det er vurderet, at [klager] den 11. februar 2008 under et arbejdsbesøg i en svinestald blev smittet. Sygdommen er efterfølgende anerkendt som arbejdsskade, jf. **bilag …** (idet det dog bemærkes, at sagen endnu ikke er færdigbehandlet hos arbejdsskademyndighederne fsva. udmåling).

I fri attest af 19. maj 2010 fra læge … (bilag …) fremgår det, at der på tidspunktet for [klagers] udfyldelse af helbredsattesten af 2. marts 2008 (bilag …) og af spørgeskemaet af 10. april 2008 (bilag …) ikke var nogen indikation på, at hans kroniske bronkieektasi var forværret. Lungemedicinsk afdeling på … sygehus slog først den 2. juni 2008 fast, at der var tale om en forværring af [klagers] bronkieektasi, jf. bilag …
…
ANBRINGENDER:
Til støtte for den nedlagte påstand gøres gældende,

- **at** [klager] forud for udvidelsen af forsikringsdækningen oplyste PFA Pension, at han i 1980 blev diagnosticeret med en kronisk lungesygdom (Bronchre ektasi mellemlap) på højre lunge,
- **at** [klager] forud for udvidelsen af forsikringsdækningen oplyste PFA Pension, at han inden for de seneste 2 år havde været behandlet ved læge i forbindelse med lungebetændelse og efterfølgende slim i lungerne, og at han indenfor de seneste 2 år havde taget medicin, antibiotika mod lungebetændelse og symbicort mod slim i lungerne,
- **at** han ligeledes forud for udvidelsen af forsikringsdækningen oplyste, at hans sygdom medførte, at han havde større risiko for lungebetændelse,
- **at** [klager] var ikke vidende om, at han var smittet med bakterien pasteurella multocida, da han gav oplysninger til PFA Pension, og
- **at** hverken [klager] eller dennes læge forud for udvidelsen havde mistanke til, at [klager] var blevet smittet med en sådan bakterie, idet de troede der blot var tale om en af [klager]s 'almindelige' lungebetændelser.

Det gøres på baggrund heraf gældende,

- **at** [klager] i forbindelse med udvidelse af forsikringsaftalen har afgivet relevante og fyldestgørende oplysninger baseret på den viden, han havde på daværende tidspunkt vedrørende sin helbredstilstand,
- **at** [klager] ikke har afgivet urigtige eller mangelfulde oplysninger, og
- **at** PFA Pension på denne baggrund er bundet af aftalen med [klager]."

Af den ovenfor omtalte fri attest fra klagerens egen læge af 19/5 2010 fremgår bl.a.:

5. 82.257

"Siden 18-års alderen har han lidt af bronkieektasi (lokaliseret eller diffuse udvidelser af Bronkiegrenene). Sygdommen har bevirket sekretstagnation og intermitterende infektioner gennem årene. Han har derfor med regelmæssige mellemrum fået antibiotikabehandlinger. Gennem de sidste år har han haft antibiotika liggende mhp. at initiere en behandling heraf, når de for ham efterhånden velkendte symptomer opstod og der ikke umiddelbart var mulighed for en mere sufficient undersøgelse forud for opstart herpå. Den 1.3.2008 oplevede han de for ham velkendte symptomer og kontaktede denne dag om eftermiddagen (kl. 16.13) vagtlæge telefonisk, som tilrådede opstart af penicillinbehandling ved de velkendte symptomer. Han påbegyndte derfor behandling med dette, men da han ikke oplevede sufficient effekt heraf så jeg ham til konsultation den 10.3.2008, hvor hans infektionstal var forhøjet og der klinisk var tegn på lungebetændelse på venstre lunge, hvorfor han fik endnu en antibiotisk behandling og blev set til fornyet kontrol den 14.3.2008, hvor han alment havde det bedre, og hans infektionstal var normaliseret. Den 25.3.2008 fik han atter lungebetændelse, som blev stetoskopisk verificeret og endvidere fandtes forhøjet infektionstal, og han blev atter opstartet i behandling med antibiotika. Den 4.4.2008 var hans infektionstal faldet, men han henvendte sig igen ved fornyet konsultation den 7.4.2008 grundet recidiv af symptomer på lungebetændelse, og infektionstallet var da atter steget. Da han nu havde fået antibiotikabehandling 3 gange indenfor kort tid, blev han henvist til røntgenbillede af lungerne på Røntgenafdelingen, Sygehus …, som blev foretaget den 8.4.2008 og som viste lungebetændelse på begge lunger. Der blev endvidere indsendt en ekspektoratprøve den 7.4.2008, hvor der blev fundet vækst af bakterien Pasteurella Multocida. Jeg konfererede ham med Klinisk-Mikrobiologisk afdeling, … Sygehus, og han blev sat i behandling med antibiotika igen. I forbindelse med ovenstående røntgenundersøgelse fandtes en rund struktur i højre lunge, som der blev foreslået opfølgning på med fornyet røntgenundersøgelse og CT-skanning af thorax (brystkassen/lungerne), som blev foretaget den 23.5.2008, hvor der fandtes mistanke om en mistænkelig tumorproces på venstre lunge, hvorfor han blev henvist til Lungemedicinsk afdeling, … Sygehus obs. lungekræft. Dette blev efterfølgende afkræftet, der blev ved undersøgelserne fundet fortsat tegn på lungeinfektion med Pasteurella Multocida og han blev 10.6.2008 behandlet med Ciprofloxacin med god effekt. Undersøgelserne viste, at bronchieektasiforandringerne i begge underlapper i lungerne var med tiltagende karakter basalt og endvidere fandtes udtalte ektasiforandringer i højre mellemlap. Konklusivt har han haft en forværring i sin bronchieektasi bevirkende en forringelse af hans lungefunktion og hyppigere tilfælde af infektioner.

…

Konk. var hans første henvendelse til mig i marts og april 2008 ikke uventede i forhold til hans grundsygdom. Min vurdering i marts/april måned var, at han atter (som mange gange tidligere) havde pådraget sig en lungebetændelse som krævede behandling med ikke blot en slags antibiotika, men også med en anden antibiotisk behandling. Der var ingen umiddelbare indikationer på, at der var tale om en forværring af hans kroniske bronkieektasi. Som følge af recidiverne af luftvejsinfektionerne samt den runde struktur på højre lunge, som blev fundet ved rtg. us. d. 8.4.2008 og som betød, at han blev henvist til en CT-skanning og først da resultatet af denne forelå d. 23.5.2008 samt den fortsat manglende behandlingseffekt, blev det tydeliggjort, at der her var tale om enten en anden underliggende sygdom eller en forværring i hans bronkieektasi. Sidstnævnte viste sig så at være tilfældet efter undersøgelserne på Lunge-med.afd., … sygehus d. 2.6.2008."

I brev af 10/4 2012 til nævnet fra selskabet hedder det bl.a.:

"Selskabet har gennemgået sagens akter, ankenævnets kendelse samt indhentet vores egen læges bedømmelse.
På baggrund af

- resultatet af nævnets bedømmelse af hovedsagen, herunder den meget konkrete stillingtagen til, at klager har afgivet klart urigtige oplysninger,
- selskabets egen læges gennemgang af sagen,
- at klagers advokat ikke er fremkommet med afgørende nye oplysninger, efter nævnets kendelse,
- at klager har ikke rimeligt udsigt til at få medhold ved det påtænkte sagsanlæg.

finder selskabet, at der ikke kan ydes forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til retssagen.

For god ordens skyld skal vi gøre opmærksom på, at klagers advokat konkret gør gældende, at selskabet alene har lagt ankenævnets kendelse til grund, ved selskabets bedømmelse af sagen, og det egentlig er det der klages over. Hertil skal vi anføre, at vi som udgangspunkt ikke finder det kritisabelt såfremt vi alene havde lagt ankenævnets kendelse til grund. Der er som bekendt tale om et uvildigt, fagligt kompetent nævn, hvor dels forbrugernævnet var repræsenteret som højesteretsdommer … som formand, da sagen blev bedømt.
…
Afslutning
På baggrund af nævnets henvendelse har vi gennemgået sagen på ny, men ikke fundet anledning til at ændre selskabets stillingtagen. Vi fremsender vedlagt kopi af sagens akter samt retshjælpsforsikringsbetingelserne og afventer Ankenævnets kendelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 2. Hvilke tvister er dækket?**
…
2.3.
Alm. Brand skal på det foreliggende grundlag afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Alm. Brand har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.
…
§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket?

5.1.
Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. hvis sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimelig forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er fremkommet nyt materiale til brug for retssagen, eller at klageren i øvrigt har anført omstændigheder, der giver udsigt til, at retssagen vil føre til et for klageren gunstigt resultat. Nævnet finder herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning.

7. 82.257

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson